

चमसैरेव ॥ ८ ॥ अत्र शुक्रामन्थिनोरभावाच्चमरेव केवलैः प्रस्थितयागः कर्तव्यः । प्रैषेऽपि विशेषमाह .

होतृचमसं गृहीत्वाश्राव्याह तृतीयस्य सवनस्यऽभ्युमतो विभुमतो वाज-
वतो बृहस्पतिमतो विश्वदेव्यावतस्तीव्रांश्चाशीर्वित इन्द्राय सोमान्प्रस्थिता-
न्प्रेष्येति ॥ १ ॥ अर्धयुर्होतृत्वा यज्ञतिदेशेऽवस्थायाश्राव्याह तृतीयस्येत्या-
दिना मैत्रावरुणं प्रेष्यति . याज्यान्ते च तूष्णीं जुहोति चमसाध्वर्यवश्च तमनु सर्वा-
श्चमसान्वपद्गारानुवपद्गारयोर्जुहोति । तत उपस्पृश्य प्रैतु होतुश्चमस इत्यादि प्रैषः
(१. ११. ३) . अत्र प्रैषे विशेषमाह .

आशीर्वित इति शुक्रस्थाने ॥ १० ॥ शुक्रस्याभ्युन्नयधमित्यत्र प्रैषे शुक्रपदस्य
स्थाने आशीर्वितोऽभ्युधमित्येवमाशीर्वित इति पदं प्रयोज्यम् शाखान्तरात् । अस्मि-
न्नेवातिदेशे विशेषमाह .

प्रागिडाभक्षाद्विधाने यथास्वं चमसेषूपस्यन्ति पुरोडाशमात्रा अनुदकाः पिण्ड-
पितृयज्ञवदानप्रभृति प्रागवघ्राणात् ॥ ११ ॥ सवनीयेडाभक्षात्प्राक् चण्डु हने^{१)}
निहितेषु हविर्धानमध्ये यस्त्वं चमसेषु पुरोमात्राः पुरोडाशस्य सूक्ष्मा अवय-
वाः^{२)} पिण्डुपांति उप चमससमीपे अस्यन्ति क्षिपन्ति . शाखान्तराच्चमसेभ्यः प-
श्चात् . किंलक्षणाः अनुकाः प्रत्यवनेजनपरिषेचनवर्जिताः । तत्र दानभृति
पिण्डदानादारभ्यावघ्राणात्प्राक् सर्वं पिण्डवति . तत्र दानभृतीत्यनेन रेखोल्मुक-
पूर्वावनेजनसकृदाहिन्नास्तरणानामभावो गम्यते . अनुका इत्यनेन प्रत्यवनेजन-
निषेचनयोर्निषेधः शेषं तु भवति नीवीकरणम् गोत्रनामभ्यां मात्राणां
दानम् अत्र पितर इति जपः उदङ्मुखावृत्त्या तमनादासनम् (४. १. १३) आवृत्त्या-
मीमदत्तेति^{३)} जपः अञ्जलिकरणम् सूत्रदानम् (४. १. १६) इडायां प्रत्यवधानमिति ।
मानवे प्राचीनावीतिनः पुरोडाशपिण्डानणुमिश्रानत्र पितर इति पश्चात्प्रति-
चमसं त्रींस्त्रीश्चमसेषूपस्यन्ति होतृचमसेऽर्धयुर्हविर्भुङ्क्ते^{४)} इति । पुरोडाशानामप्यवि-
ज्ञां [स] यज्ञमानानामयं विधिः स्पष्टः . यथास्वं चमसे[षु] इत्युपलक्षणात्
तेन येषां चमसा न सन्ति ते स्वसंनिहितचमसेषु उपास्यन्ति . तद्यथा अर्धयुप्र-

१) हविर्धानमध्ये A. २) Thus A. ३) प्रत्यामो A. ४) हवि भुक्त A.